

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.224.2012.AKop

z dnia 29 czerwca 2012 r.

Rada Gminy Zabór

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr XV.89.2012 Rady Gminy Zabór z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia statutu "Zielonogórskiego Związku Gmin."

Uzasadnienie

W dniu 15 czerwca 2012r. Rada Gminy Zabór podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia statutu "Zielonogórskiego Związku Gmin". Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 25 czerwca 2012r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 67 ust. 2 pkt 5, 6 i 8 oraz art. 69 ust. 3 w zw. z art. 20 ust. 2c i ust. 3, art.70 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym.

W § 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Zabór postanowiła o przyjęciu statutu "Zielonogórskiego Związku Gmin" w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

Zgodnie ze wskazanym na wstępie art. 67 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym statut związku powinien określać: 1) nazwę i siedzibę związku, 2) uczestników i czas trwania związku, 3) zadania związku, 4) organy związku, ich strukturę, zakres i tryb działania, 5) zasady korzystania z obiektów i urządzeń związku, 6) zasady udziału w kosztach wspólnej działalności, zyskach i pokrywania strat związku, 7) zasady przystępowania i występowania członków oraz zasady rozliczeń majątkowych, 8) zasady likwidacji związku, 9) inne zasady określające współdziałanie.

Przepis ten określa więc obligatoryjną treść statutu związku międzygminnego. Ustawowy zakres regulacji statutowej związku musi znaleźć w nim odzwierciedlenie. W przypadku przyjętego przez Radę Gminy Zabór statutu "Zielonogórskiego Związku Gmin" nie zostały uregulowane wszystkie wskazane wyżej elementy.

Mianowicie uchwała nie normuje zasad korzystania z obiektów i urządzeń związku. Jedyną regulację w tym zakresie przewiduje § 36 ust. 4 zd. drugie statutu, gdzie postanowiono, że każda z gmin - członków Związku jest uprawniona do korzystania z obiektów i urządzeń związku. Zapisu tego nie można uznać jednak za wystarczający. Ponadto §13 pkt 12 statutu stanowi, że do wyłącznej kompetencji Zgromadzenia należy ustalenie regulaminu określającego szczegółowe zasady korzystania z obiektów i urządzeń Związku. Oznacza to, że Rada scedowała prawo do ustalenia zasad korzystania z obiektów i urządzeń związku na organ stanowiący i kontrolny Związku, podczas gdy art.67 ust. 2 pkt 5 ustawy wyraźnie wskazuje, że materia ta ma stanowić regulację statutową.

Ponadto w statucie brak również zasad udziału w pokrywaniu strat Związku. Podobnie, jak to miało miejsce w przypadku zasad korzystania z obiektów i urządzeń związku, Rada odsyła do uchwały Zgromadzenia (§ 38 ust. 3 statutu). Odesłanie do odrębnej uchwały Zgromadzenia nie wypełnia delegacji ustawowej określonej w art.67 ust.2 pkt 6 ustawy.

Wreszcie w statucie nie określono w sposób wystarczający zasad likwidacji Związku. Ww. materię normuje wprawdzie § 51 oraz § 52 statutu, jednakże regulacje te są zbyt ogólnikowe i trudno nazwać je "zasadami".

Brak wypełnienia delegacji ustawowej co do obligatoryjnej treści statutu związku stanowi istotne naruszenie prawa i powoduje konieczność stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Niezależnie od powyższego organ nadzoru wskazuje również na inne naruszenia prawa. I tak w § 9 ust. 2 statutu postanowiono, że: *Na wniosek prezydenta, burmistrza lub wójta właściwa rada może powierzyć reprezentowanie gminy w Zgromadzeniu zastępcy prezydenta, burmistrza lub wójta*. Tymczasem w świetle art.70 ust.2 ustawy na wniosek wójta rada gminy może powierzyć reprezentowanie gminy w zgromadzeniu zastępcy wójta *albo radnemu*. Zatem stwierdzić należy, że Rada Gminy Zabór dokonała nieuprawnionej modyfikacji powyższego zapisu ustawowego.

Z kolei w § 15 ust. 2 Rada Gminy określając, że: "*Posiedzenia nadzwyczajne zwołuje Przewodniczący Zgromadzenia na żądanie Zarządu lub na pisemny wniosek co najmniej trzech członków związku w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku. Wniosek powinien zawierać proponowany porządek posiedzenia*" istotnie naruszyła art. 69 ust. 3 w związku z art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. W świetle art. 69 ust. 3 ustawy do zgromadzenia związku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady gminy. Z kolei art. 20 ust. 3 stanowi, że na wniosek wójta lub co najmniej 1/4 ustawowego składu rady gminy przewodniczący obowiązany jest zwołać sesję na dzień przypadający w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku. Wniosek o zwołanie sesji powinien spełniać wymogi określone w ust. 1 w zdaniu drugim. Tym samym stwierdzić należy, że zarówno ustalona przez Radę minimalna ilość członków Zarządu występujących z wnioskiem o zwołanie sesji, jak i określony termin jej zwołania nie odpowiadają zasadom i zapisom wynikającym z art. 20 ust. 3 ustawy. Ponadto wniosek o zwołanie sesji nadzwyczajnej powinien zawierać nie tylko proponowany porządek posiedzenia, ale również projekty uchwał.

Następnie stosując odpowiednio przepisy dotyczące rad gmin, tj. art. 20 ust. 2c ustawy stwierdzić należy, iż pierwsze posiedzenie nowo wybranego Zgromadzenia, po upływie poprzedniej kadencji (do czasu wyboru nowego Przewodniczącego) powinien prowadzić najstarszy wiekiem członek Zgromadzenia obecny na posiedzeniu a nie dotychczasowy Przewodniczący Zgromadzenia (§ 16 ust. 2 statutu).

Ponadto zdaniem organu nadzoru w statucie nie powinno się powielać materii ustawowej. Zastrzeżenie to odnosi się zapisów §§ 18 i 19.

Z kolei za nieprecyzyjne należy uznać regulacje zawarte w § 41 ust. 2 statutu, dotyczące odpowiedzialności za zobowiązania Związku członków występujących ze Związku oraz usuniętych ze Związku. Nie wiadomo bowiem konkretnie do kiedy występujący i usunięci członkowie odpowiadają za zobowiązania Związku.

Ponadto zdaniem organu nadzoru nieprawidłowe są również zapisy § 43 statutu. W świetle powyższych regulacji o przyjęciu nowego członka rozstrzyga Zgromadzenie w drodze uchwały określającej zasady i warunki przystąpienia nowego członka. Taka regulacja stoi w sprzeczności z postanowieniami art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy, z których wynika, że zasady przystępowania nowego członka reguluje statut.

Wreszcie w § 45 pkt 3 statutu określono, że: „*Członkostwo w Związku ustaje w razie likwidacji jednostki samorządu terytorialnego będącej członkiem Związku*”. Zapis ten istotnie narusza art. 4 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gdzie ustawodawca określił, że gmina jako jednostka samorządu terytorialnego w drodze rozporządzenia Rady Ministrów może być tworzona, łączona, dzielona i zniesiona. Ustawa nie przewiduje zatem "likwidacji" jednostki samorządu terytorialnego.

Biorąc pod uwagę przytoczone przepisy prawa, organ nadzoru stwierdza, że Rada Gminy Zabór podejmując uchwałę Nr XV.89.2012 w sprawie przyjęcia statutu "Zielonogórskiego Związku Gmin" istotnie naruszyła wskazane na wstępie przepisy ustawy o samorządzie gminnym, co uzasadnia stwierdzenie jej nieważności w całości.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek